

HOTĂRÂRE din 19 ianuarie 2016

în Cauza Aurelian Oprea împotriva României

EMITENT

• CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI - SECȚIA A PATRA

Publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 821 din 18 octombrie 2016

Data intrării în vigoare 18-10-2016

(Cererea nr. 12.138/08)

Strasbourg

Definitivă la 19 aprilie 2016

Hotărârea a rămas definitivă în condițiile prevăzute la [art. 44 § 2 din Convenție](#). Aceasta poate suferi modificări de formă.

În Cauza Aurelian Oprea împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din Andras Sajo, președinte, Vincent A. De Gaetano, Bostjan M. Zupancic, Paulo Pinto de Albuquerque, Egidijus Kuris, Iulia Antoanella Motoc, Gabriele Kucsko-Stadlmayer, judecători, și Fatoș Araci, grefier adjunct de secție, după ce a deliberat în camera de consiliu la 15 decembrie 2015, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află Cererea nr. 12.138/08, îndreptată împotriva României, prin care un resortisant român, domnul Aurelian Oprea (reclamantul), a sesizat Curtea la 29 februarie 2008, în temeiul [art. 34 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ([Convenția](#)).
2. Guvernul român (Guvernul) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna I. Cambrea, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.
3. Reclamantul a susținut că i-a fost încălcat dreptul la libertatea de exprimare, garantat de [art. 10 din Convenție](#).
4. La 19 mai 2011, cererea a fost comunicată Guvernului.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în anul 1943 și locuiește în București.

A. Contextul cauzei

6. La vremea respectivă, reclamantul - în calitate de conferențiar universitar - făcea parte din corpul profesoral al Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară (Universitatea), care este o universitate de stat.

7. În perioada 2002-2005, reclamantul a adresat mai multe cereri autorităților din cadrul Universității și al Ministerului Educației pentru înființarea unui post de profesor universitar în departamentul său. Acesta a susținut că întrunea toate cerințele profesionale pentru ocuparea unui asemenea post. La 23 martie 2005, rectorul l-a informat pe reclamant că, din motive de ordin financiar și alte motive obiective, nu se putea înființa un nou post de profesor universitar.

8. Reclamantul era totodată membru al organizației nonprofit Asociația Europeană a Cadrelor Didactice din România (Asociația). Scopul general al acesteia era de a pune capăt degradării standardelor din învățământ și cercetare, făcând publice abuzurile, ilegalitățile și corupția din învățământ.

B. Articole de presă despre corupția la nivel universitar

9. La 8 martie 2005, un jurnalist, S.A., a publicat în cotidianul România liberă articolul intitulat "Corupție la nivel universitar". Articolul preciza că activități de fals intelectual și plagiat au fost întâlnite în cadrul Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară. Ziaristul a menționat în acest sens că O.A.A. a publicat o carte care în proporție de 80% era copiată din altă carte. Cu toate acestea, respectiva O.A.A. avea titlu de lector universitar sub protecția prorectorului, profesorul N.C.I., care a fost și referentul științific al cărții.

10. La 7 iunie 2005, jurnalistul S.A. a publicat în același cotidian un alt articol, intitulat "Conferențiar ostracizat pentru că a denunțat corupția universitară". Articolul l-a menționat pe reclamant care, observând că nu s-a luat nicio măsură după ce a semnalat plagiatul comis de O.A.A. Decanului și Rectoratului Universității, a informat presa. În loc să beneficieze de protecția prevăzută de [Legea nr. 571/2004](#) privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități, care semnalează încălcări ale legii, reclamantul a fost chemat la o ședință organizată de rector în data de 14 martie 2005 și întrebat de ce a informat presa. La 19 aprilie 2005 a avut loc o altă ședință, cu participarea prorectorului și a decanului facultății reclamantului. Sub pretextul

redistribuirii spațiilor catedrei, s-a procedat la evacuarea laboratorului folosit de reclamant pentru cercetare și lucrări practice cu studenții.

C. Conferința de presă din 3 august 2005

11. La 3 august 2005, Asociația a organizat o conferință de presă a cărei temă principală a constituit-o corupția la nivel universitar. Au fost prezentate șapte presupuse cazuri de corupție. Deși unii membri ai Asociației s-au referit la corupția existentă în alte universități, reclamantul - în calitate sa de secretar general al Asociației - a ținut un discurs despre corupția din propria universitate. Acesta s-a referit la situația colegei sale O.A.A. și cea a prorectorului, N.C.I. O.A.A. a publicat o carte intitulată Chimia vinului care, potrivit reclamantului, era în mare parte (80%) copiată dintr-o altă carte, Oenologie, publicată în 1994 de un alt autor. Reclamantul a mai menționat că respectiva carte a fost scrisă sub supravegherea și îndrumarea directă a lui N.C.I., care a scris o prefață elogioasă în carte.

12. Reclamantul a criticat modul în care N.C.I. a gestionat programul AGRAL în legătură cu finanțarea publică pentru stațiuni de cercetare științifică, susținând că N.C.I. a acordat fonduri numai centrelor de pe urma cărora putea obține câștiguri personale.

13. Reclamantul a mai declarat că N.C.I. beneficia de regim preferențial ca urmare a trecutului său de fost secretar al Partidului Comunist Român. Potrivit reclamantului, N.C.I. ocupa prea multe funcții, deci nu putea să le exercite pe toate în mod corespunzător: profesor la câteva universități; prorector la Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară; președinte al Oficiului Național al Viei și Vinului și director al programului AGRAL pentru finanțarea publică a stațiilor de cercetare. În plus, acesta era șeful Departamentului de Viticultură și Oenologie.

14. De asemenea, reclamantul a declarat că N.C.I. era implicat în subminarea cercetării științifice și că în Departamentul de Viticultură și Oenologie condus de N.C.I. exista o "încrângătură de tip mafiot".

15. Mare parte din acele declarații au fost reluate în articolul intitulat "Profesor de la Universitatea din Pitești acuzat de corupție" și publicat în săptămânalul Impact în Argeș din 26- 30 septembrie 2005.

D. Acțiunea comună penală și civilă îndreptată împotriva reclamantului pentru calomnie

16. La 10 noiembrie 2005, N.C.I. a depus o plângere comună penală și civilă îndreptată împotriva reclamantului pentru calomnie. Acesta a susținut că ziarul Impact în Argeș a publicat un articol conținând opiniile exprimate de reclamant în cadrul conferinței de presă din 3 august 2005.

17. Reclamantul și-a sprijinit afirmațiile prin proba cu înscrisuri, administrată în fața Judecătoriei Sectorului 1 București. Acesta a prezentat adeverințe de la diferite universități unde a predat N.C.I., statutul Asociației, diferite documente referitoare la programul AGRAL, inclusiv compunerea conducerii programului, precum și câteva scrisori de la stațiunea de cercetare-dezvoltare Odobești unde O.A.A. și-a desfășurat activitatea de cercetare. De asemenea, reclamantul a prezentat câteva articole de ziar conținând critici la adresa lui N.C.I. și O.A.A.

18. N.C.I. a depus mărturie înaintea instanței în data de 13 februarie 2006. Acesta a recunoscut că ocupa simultan mai multe funcții: prorector la Universitate, președinte al Oficiului Național al Viei și Vinului și director al programului AGRAL pentru finanțarea publică a stațiilor de cercetare. Acesta a mai declarat că încă de dinaintea conferinței de presă reclamantul făcuse declarații calomnioase în privința sa în scrisorile adresate rectorului Universității, decanului Facultății de Oenologie și ministrului educației.

19. La 13 martie 2006, instanța a ascultat un martor din partea reclamantului, și anume S.A. - unul dintre ziaristi care au scris articole despre prezumtiva corupție din Universitate (supra, pct. 9 și 10). Acesta a declarat că a fost prezent la conferința de presă din 3 august 2005. În legătură cu afirmația reclamantului că N.C.I. era răspunzător pentru modul incorect în care au fost alocate fondurile pentru cercetare științifică, ziaristul a precizat că, în baza documentelor pe care le-a văzut atunci - de exemplu, fluturași de salariu și rapoarte - a considerat evident tratamentul discriminatoriu care le-a fost aplicat cercetătorilor care lucrau în stațiunile de cercetare și în Universitate. Sumele de bani foarte mari încasate de anumiți salariați ai Universității l-au convins pe reclamant că doar stațiunile de cercetare care i-au acceptat pe profesorii agreeți de intimat obțineau finanțare publică. Ziaristul a menționat și cumulul de funcții de profesor al reclamantului N.C.I. la diferite universități. În ultimul rând, ziaristul a afirmat că articolele sale despre Universitate sunt bazate nu doar pe materialele prezentate de Asociație, ci și pe documente din alte surse, pe care nu le poate divulga.

20. Prin Sentința din 17 aprilie 2006, Judecătoria Sectorului 1 București a respins acțiunea penală. Instanța a hotărât că, deși inculpatul nu putea dovedi veridicitatea afirmațiilor sale, lipsa un element al infracțiunii de calomnie, și anume intenția de a aduce atingere reputației lui N.C.I. Instanța a mai reținut că inculpatul, convins de exactitatea afirmațiilor sale, a avut doar intenția de a prezenta un caz de corupție în cadrul universității. Partea cu cea mai mare relevanță prevede următoarele:

În speță, inculpatul nu a reușit să facă proba verității acestor afirmații, deși la termenul din 13 februarie 2006 i s-a încuviințat administrarea de probe în apărare [în considerarea faptului că problema moralității și legalității în cadrul sistemului de învățământ universitar, în sfera căreia se circumscriu și dezvăluirile inculpatului, este în mod evident un subiect de interes public, iar interesul informării opiniei publice și a autorităților este legitim și serios, în sensul

art. 207 din Codul penal și al jurisprudenței Curtii - Cauza Castells împotriva Spaniei*1) și Cauza Colombani împotriva Franței*2)]

Notă

*1) Castells împotriva Spaniei, 23 aprilie 1992, seria A, nr. 236.

*2) Colombani și alții împotriva Franței, nr. 51.279/99, CEDO 2002-V.

...

De altfel, nici înscrisurile depuse [respectiv prefața semnată de partea vătămată (N.C.I.), copii de pe copertele lucrării Chimia vinului și ale celei originale Oenologie, centralizator cu paginile celor două lucrări, capitole din cele două lucrări] nu fac dovada că partea vătămată cu bună știință a încurajat un plagiat.

Deși din lecturarea în paralel a anumitor capitole din cele două lucrări se observă anumite asemănări de conținut și formă, totuși nu se poate reține cu privire la situația părții vătămate că simpla realizare a unei prefețe laudative a lucrării în discuție semnifică implicarea chiar și morală a acesteia, prin aceea că nu a denunțat un eventual plagiat, întrucât ar însemna să se plece de la premisa că partea vătămată cunoștea perfect opera precedentă și că a făcut o analiză comparativă a celor două lucrări descoperind anumite inconsistențe pe care le-a trecut cu vederea [...]. De altfel, rolul respectivei prefețe (și al oricărei prefețe) este de a exprima un punct de vedere asupra lucrării [...] nereprezentând o părere obiectivă și critică."

[...]

De asemenea, inculpatul nu a reușit să probeze săvârșirea de către partea vătămată a faptei de șantajare a stațiunilor de cercetare [...]

Nici înscrisurile depuse de către inculpat (copii de pe statul de plată pe luna martie 2005 emis de S.C. DVV Odobești, centralizatorul întocmit de S.C. DVV Odobești privind plata unor sume de bani către unii colaboratori, proces-verbal încheiat cu ocazia efectuării unui control la S.C. DVV Odobești de către un corp de control al Ministrului Agriculturii) nu conduc la concluzia că partea vătămată ar fi exercitat vreun șantaj asupra stațiunii de cercetare.

[...]

Totodată, susținerile inculpatului în sensul că partea vătămată realizase foloase necuvenite ca urmare a ocupării în mod ilegal a mai multor funcții nu au fost dovedite ca veridice, partea vătămată recunoscând că are mai multe surse de venit, însă ca urmare a unor funcții publice obținute în mod corect.

În ceea ce privește afirmațiile referitoare la sabotarea cercetării științifice și la faptul că partea vătămată ar fi vândut o seră în care inculpatul își efectua cercetări, distrugând anumite soiuri de hibrizi, nu este susținută de probele administrate.

Procesul-verbal încheiat la 6.01.2003 între Facultatea de Horticultură și o societate privată atestă faptul că aceasta din urmă a închiriat o clădire și sera aferentă, în care nu existau culturi; mai mult, acest înscris nu poartă semnătura părții vătămate.

În aceste condiții, din analiza tuturor acestor mijloace de probă examinate, nu se poate reține că inculpatul a făcut dovada, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că cele afirmate corespund realității.

21. Referitor la intenția domnului Oprea de a calomnia, instanța de fond a declarat următoarele:

Pe această linie de idei, Instanța constată, în speță, că afirmațiile inculpatului au fost făcute în cadrul unei conferințe de presă organizate de Asociația Europeană a Cadrelor Didactice (al cărui secretar este acesta), având ca temă corupția și ilegalitățile din mediul universitar, cunoscut fiind faptul că respectiva organizație are ca scop monitorizarea și demascarea neregularităților din sistemul academic.

Discursul inculpatului, chiar dacă este șocant și exagerat, se înscrie în rândul unei teme de larg interes - respectiv corupția în rândul cadrelor universitare - și al unui deziderat urmărit de întreaga societate, și anume reforma legislativă și morală a sistemului de învățământ.

Trebuie, de asemenea, avut în vedere că în presă, anterior conferinței din 3 august 2005, s-a publicat în ziarul România Liberă din 8 martie 2005 un articol referitor la plagiatul pe care îl reprezintă lucrarea Chimia vinului, iar Asociația a întocmit un raport privind situația învățământului în România în care se denunța îndeplinirea formală a mai multor funcții universitare de către profesori care lucrează cu normă întreagă la mai multe instituții de învățământ, menținerea în universități a celor vinovați de plagiat și fraudă științifică (raport ce trebuie să fie cunoscut inculpatului dat fiind că acesta este secretarul general al acestei asociații), ceea ce demonstrează că acest subiect a fost anterior publicat și dezbătut într-un cadru public.

Totodată, un aspect important îl constituie faptul că, inculpatul, în cadrul conferinței, a prezentat anumite înscrisuri, respectiv fișe de pontaj, proces-verbal, prefața semnată de partea vătămată pentru Chimia vinului și fotocopii după lucrarea pretins plagiată [...], înscrisuri pe care acesta le-ar considera drept dovezi ale faptelor imputate.

Deși acele documente nu probează în mod direct săvârșirea de către partea vătămată a faptelor de care a fost acuzată, totuși ele au stat la baza formării convingerii intime a inculpatului în sensul că aceasta s-ar face vinovată de anumite neregularități.

În acest context, deși este evidentă lezarea obiectivă a onoarei și reputației părții vătămate, instanța apreciază că acest fapt a fost un efect al discursului și nu un scop în sine, întrucât autorul și-a exprimat punctul de vedere nu în calitate de particular, ci de membru al Asociației, dorind ca prin intervenția sa contribuie la informarea cu privire la un subiect de maxim interes public, acela al corupției la nivel universitar și care, de altfel, se afla deja în atenția presei.

Pe cale de consecință, instanța consideră că inculpatul nu a acționat cu intenția de a leza în mod gratuit reputația părții vătămate, ci din convingerea personală că demasca un caz de corupție.

22. Instanța a admis în parte acțiunea civilă și l-a obligat pe reclamant să plătească o despăgubire pentru prejudiciul moral în cuantum de 3000 lei românești (RON) [aproximativ 860 euro (EUR)]. Aceasta a reținut că, în conformitate cu dreptul civil în vigoare, reclamantul putea fi considerat răspunzător chiar și pentru cea mai ușoară culpă. Prin urmare, reclamantul a fost obligat să îi plătească lui N.C.I. o despăgubire pentru modul în care a făcut cunoscute ziaristilor informații despre activitatea sa profesională.

Părțile relevante ale sentinței au următorul conținut:

Modul în care a adus la cunoștință aceste informații, chiar și fără a le însoți de dovezi clare, au creat în mintea ziaristilor prezenți convingerea că respectivele fapte ar putea fi verosimile (a se vedea în acest sens declarațiile martorului S.A., precum și articolele publicate în cotidiane de largă circulație cum ar fi Impact de Argeș și Fortune).

În consecință, acțiunea de prezentare a unor informații superficiale, cu grad ridicat de sugestibilitate a unor aspecte nedovedite, constituie o faptă ilicită.

[...]

În ceea ce privește existența vinovăției, trebuie subliniat faptul că reținerea bunei-credințe are relevanță pe latură penală, știut fiind că pe planul răspunderii civile delictuale este suficientă constatarea celei mai ușoare culpe.

Este adevărat că, potrivit jurisprudenței CEDO, persoanele care se constituie în avertizori publici pot transmite idei și informații cu privire la subiecte de interes public, chiar șocante sau deranjante, însă, în același timp, trebuie să aibă în vedere și protecția reputației altora, așa cum se prevede la [art. 10 § 1 din Convenție](#) [a se vedea Fressoz și Roire împotriva Franței (MC), nr. 29.183/95, pct. 32, CEDO 1999-I].

23. Apelurile declarate de părți au fost admise. Prin hotărârea pronunțată la 11 noiembrie 2006, Tribunalul București a respins acțiunea penală, ca o consecință directă a modificării Codului penal în sensul dezincriminării infracțiunii de calomnie. Acțiunea civilă a rămas nesoluționată.

E. Acțiunea civilă separată în despăgubire îndreptată împotriva reclamantului

24. La 13 decembrie 2006, profesorul N.C.I. a introdus la Judecătoria Sectorului 6 București o acțiune civilă separată în despăgubire îndreptată împotriva reclamantului. Domnul N.C.I. a susținut că anumite afirmații făcute de reclamant în data de 3 august 2005, precum și în alte dăți au constituit un atac asupra reputației sale.

25. Reclamantul a prezentat în instanță un probatoriu amplu, utilizând atât proba cu martori, cât și proba cu înscrisuri pentru a dovedi exactitatea afirmațiilor sale. Acesta a depus copii de pe cărțile Chimia vinului și Oenologie, subliniind pasajele despre care susținea că au fost copiate de O.A.A. De asemenea, acesta a propus instanței să asculte mărturiile unor salariați dintr-o stațiune de cercetare pentru a dovedi că autoarea cărții Chimia vinului, o protejată a lui N.C.I., apărea înregistrată ca salariată și primea salariu de la stațiunea de cercetare Odobești, finanțată cu fonduri aprobate de N.C.I., fără să se prezinte vreodată la locul de muncă. Acesta a încercat să demonstreze și faptul că, deși în conformitate cu legislația în vigoare, un profesor nu are voie să predea la mai mult de două universități, N.C.I. era profesor la cel puțin trei universități.

26. La 2 aprilie 2007, Judecătoria Sectorului 1 București a admis acțiunea și i-a acordat lui N.C.I. suma de 20 000 RON cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral. Instanța a hotărât că reclamantul este răspunzător pentru modul în care a prezentat sus-menționatele informații despre N.C.I. ziaristilor, care au fost convinși de exactitatea informațiilor sale și le-au publicat în ziare. Tribunalul București a confirmat motivarea Judecătoriei Sectorului 1 București din Hotărârea din 17 aprilie 2006, preluând majoritatea paragrafelor din această hotărâre. Astfel, Tribunalul a hotărât, printre altele, că reclamantul nu a dovedit că N.C.I. a încurajat plagiatul prin faptul că a scris prefața cărții Chimia vinului, deoarece rolul unei prefețe este de a exprima o opinie despre o lucrare, nu de a constitui o opinie critică. Instanța a mai reținut că reclamantul nu a dovedit că N.C.I. a obținut foloase necuvenite prin faptul că ocupa ilegal mai multe funcții.

De asemenea, reclamantul a fost obligat să plătească cheltuielile de judecată ale lui N.C.I.

27. Reclamantul a formulat recurs împotriva hotărârii respective. Acesta a susținut că a prezentat suficiente probe pentru a dovedi exactitatea afirmațiilor sale despre N.C.I. Acesta a subliniat că instanța a schimbat afirmația sa că "în Departamentul de Oenologie există o încrengătură de tip mafiot" cu afirmația că N.C.I. "este implicat într-o încrengătură de tip mafiot". La 30 octombrie 2007, Tribunalul București a respins recursul, menținând hotărârea primei instanțe. Reclamantul a fost obligat să plătească cheltuielile de judecată ale lui N.C.I.

28. La 20 martie 2008, Universitatea a emis o decizie prin care a dispus poprirea unei treimi din salariul lunar al reclamantului până la atingerea sumei de 27 877 RON (aproximativ 7 470 EUR), reprezentând plata despăgubirii cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată acordate lui N.C.I. de instanțele interne.

F. Plângerile penale introduse de Asociație împotriva lui O.A.A. pentru plagiat

29. La o dată neprecizată, Asociația a făcut plângere penală împotriva lui O.A.A., acuzând-o de plagiat. La 20 martie 2007, Parchetul de pe lângă Tribunalul București a dispus netrimiterea în judecată a lui O.A.A., motivând că plângerea nu a fost depusă de partea vătămată. Instanța a reținut însă că o importantă parte din cele două cărți, Chimia vinului și Oenologie, era similară.

30. La 6 mai 2009, Asociația și autorul cărții Oenologie au depus o nouă plângere penală împotriva lui O.A.A. Totodată, autorii plângerii l-au acuzat pe N.C.I. că este complice la plagiatul lui O.A.A. în calitatea sa de coordonator științific al cărții. La 17 noiembrie 2010, Parchetul de pe lângă Tribunalul București a dispus încetarea urmăririi penale, motivând că a intervenit prescripția pentru urmărirea penală a infracțiunii de plagiat.

G. Procedura disciplinară îndreptată împotriva reclamantului

31. La 3 octombrie 2006, reclamantul a depus plângere împotriva deciziei Universității de a-i reduce salariul pe lunile aprilie și mai 2006 pe motivul absenței nejustificate de la locul de muncă. Acesta a susținut că măsura era ilegală deoarece fișele de pontaj pentru prezența la locul de muncă au fost introduse la Universitate abia în iunie 2006. Mai mult, reclamantul a prezentat probe că a fost prezent la locul de muncă în zilele respective. Printre altele, acesta a subliniat că motivul real al sancționării sale îl constituie conflictul său cu conducerea Universității ca urmare a faptului că a făcut public faptul că prorectorul încurajează plagiatul.

32. Prin Hotărârea din 26 martie 2007, Tribunalul București - Secția litigii de muncă și conflicte de muncă a admis plângerea reclamantului și a obligat Universitatea să îi plătească sumele reținute din salariile aferente lunilor aprilie și mai 2006. Instanța a hotărât că, în temeiul [art. 287 din Codul muncii](#), sarcina probei în conflictele de muncă revine angajatorului, dar acesta din urmă nu a putut să prezinte niciun document juridic care să demonstreze absența nejustificată a reclamantului de la locul de muncă.

33. La 19 iunie 2006, Universitatea a emis o decizie prin care i-a aplicat reclamantului o sancțiune disciplinară constând în suspendarea, timp de 2 ani, a dreptului de a candida la un grad profesional mai mare, de a obține un grad didactic universitar sau de a ocupa o funcție de conducere. Motivarea sancțiunii era următoarea: (i) absențe nejustificate de la mai multe ore și activități didactice; (ii) nerespectarea programei facultății; și (iii) sfidarea și nerespectarea deciziilor luate de conducerea facultății și a departamentului cu privire la eliberarea spațiului alocat pentru înființarea unui laborator de cercetare.

34. Reclamantul a atacat decizia la Tribunalul București.

35. La 25 mai 2007, tribunalul a constatat că acțiunea reclamantului a rămas fără obiect, deoarece Universitatea dispusese revocarea Deciziei din 19 iunie 2006.

II. Dreptul și practica interne relevante

36. Conform [art. 72 din Legea nr. 128/1997](#) privind Statutul personalului didactic, în vigoare în perioada în litigiu, funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament, de director de [...] unitate de cercetare [...] nu se cumulează.

37. [Legea educației naționale \(nr. 1/2011\)](#) conține dispoziții similare la [art. 214](#).

38. Dispozițiile relevante din Codul civil și Codul penal privind calomnia, precum și răspunderea civilă delictuală, în vigoare la momentul faptelor, sunt descrise în hotărârile Stângu și Scutelnicu împotriva României (nr. 53.899/00, pct. 30-31, 31 ianuarie 2006) și Barb împotriva României (nr. 5.945/03, pct. 19-20, 7 octombrie 2008).

39. Codul penal a fost modificat în mod repetat, iar în 2006 articolele privind insulta și calomnia au fost abrogate (pentru detalii, a se vedea Cuc Pascu împotriva României, nr. 36.157/02, pct. 12-14, 16 septembrie 2008).

40. Cu toate acestea, în [Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007](#), Curtea Constituțională a declarat neconstituțională eliminarea din Codul penal a articolelor privind insulta și calomnia.

ÎN DREPT

1. Cu privire la pretinsa încălcare a [art. 10 din Convenție](#)

41. Reclamantul s-a plâns că i-a fost încălcat dreptul la libertate de exprimare, contrar [art. 10 din Convenție](#), care prevede următoarele:

1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. [...]

2. Exercițarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru [...] protecția reputației sau a drepturilor altora [...]

A. Cu privire la admisibilitate

42. Curtea constată că cererea nu este vădit nefondată în sensul [art. 35 § 3 lit. a\) din Convenție](#). De asemenea, constată că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, trebuie să fie declarată admisibilă.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

43. Reclamantul a susținut că a făcut afirmațiile în litigiu la conferința de presă din 3 august 2005, în calitate sa de secretar general al Asociației, nu în nume propriu. În acest sens, reclamantul a susținut că, așa cum reiese din Statutul Asociației, scopul principal al acesteia era de a informa populația și autoritățile competente despre orice încălcare a legii și a deontologiei profesionale de către personalul didactic universitar. Principalul motiv pentru organizarea conferinței de presă din 3 august 2005 l-a constituit îngrijorarea Asociației față de continua scădere a standardelor educației în universitățile din România. Principalele motive de îngrijorare erau creșterea numărului de cazuri de plagiat și faptul că numeroși profesori universitari predau simultan la mai multe universități, fiind totodată implicați în activități conexe, care nu le lăsau suficient timp la dispoziție pentru pregătirea și desfășurarea corespunzătoare a activității lor didactice.

44. Reclamantul a mai susținut că presa adusese în atenția opiniei publice, încă de dinaintea datei de 8 martie 2005, cazul de plagiat al lui O.A.A. și că el personal nu a avut niciun rol în dezvăluirile respective.

45. Potrivit reclamantului, declarațiile pe care le-a făcut la conferința de presă ar trebui considerate ca o avertizare în interes public cu privire la conduita ilegală și imorală din departamentul său. În acest sens, reclamantul a contestat argumentul Guvernului potrivit căruia motivul principal care l-a determinat să facă afirmațiile în litigiu îl constituia frustrarea sa față de refuzul Universității de a înființa un post de profesor universitar pentru el.

46. Reclamantul a susținut că buna sa credință era dovedită de faptul că ar fi putut dezvălui opiniei publice aspectele respective fără să-și divulge identitatea; dar nu s-a ascuns, deoarece era convins de veridicitatea afirmațiilor sale.

Mai mult, în baza Legii privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii, reclamantul a susținut că beneficia de prezumția de bună-credință și că autoritățile interne nu au răsturnat această prezumție.

47. Acesta a făcut trimitere la probele aflate la baza afirmațiilor sale despre N.C.I.

În primul rând, referitor la afirmația sa că N.C.I. s-a folosit de funcția sa de director al programelor AGRAL în interes personal, reclamantul a subliniat că O.A.A., protejată de N.C.I., a încasat, cu aprobarea lui N.C.I., sume considerabile pentru contribuția ei la program. Reclamantul a prezentat documente în susținerea afirmației sale în fața instanțelor interne.

În al doilea rând, referitor la afirmația sa că N.C.I. ocupa câteva funcții de conducere deși legea interzicea cumulul de funcții respective, reclamantul a susținut că N.C.I. a admis faptul că era șeful Departamentului de Vinificație din 1992, fiind totodată prorectorul Universității, directorul programului AGRAL și președintele Oficiului Național al Viei și Vinului.

În ultimul rând, referitor la afirmația sa că N.C.I. i-a sabotat activitatea de cercetare, reclamantul a susținut că s-ar fi folosit pentru cercetare a fost închiriată unei societăți comerciale. De asemenea, reclamantul a subliniat că anterior închirierii serei, hibridii rezultați din activitatea sa de cercetare au fost îndepărtați și aruncați.

48. Guvernul nu a contestat faptul că decizia prin care instanța internă l-a obligat pe reclamant să plătească daune morale lui N.C.I. a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare. De asemenea, Guvernul a susținut că ingerința s-a bazat pe [art. 998](#) și [art. 999 din Codul civil](#) român, așa cum erau în vigoare la momentul faptelor. Scopul legitim urmărit de autoritățile interne îl constituia protecția reputației și drepturilor altora, așa cum se prevede la [art. 10 § 2 din Convenție](#).

49. Guvernul a mai subliniat că, deși reclamantul nu era ziarist, articolul de presă în litigiu reflecta opiniile exprimate de el în cadrul conferinței de presă.

50. În opinia Guvernului, aspectele dezvăluite de reclamant despre departamentul său din Universitate în timpul conferinței de presă nu au constituit o avertizare în interes public. Guvernul a considerat îndeolnică buna-credință a reclamantului și a afirmat că motivul real al dezvăluirii sale despre presupusa corupție din Universitate îl constituia frustrarea sa față de faptul că nu a fost promovat în funcția de profesor universitar, în pofida repetatelor sale cereri în acest sens.

51. De asemenea, Guvernul a susținut că victima afirmațiilor reclamantului, deși avea o oarecare faimă în calitate de prorector și profesor universitar, nu era politician sau persoană publică.

52. În ultimul rând, Guvernul a susținut că instanțele interne și-au întemeiat deciziile pe motive suficiente și pertinente. Referitor la garanțiile procedurale acordate reclamantului în cursul procesului, Guvernul a subliniat că reclamantul a avut dreptul să prezinte ample probe cu înscrisuri și cu martori în susținerea afirmațiilor sale.

2. Motivarea Curții

53. Părțile nu contestă faptul că hotărârea definitivă pronunțată în cauza introdusă de N.C.I. a constituit o ingerință în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare, garantat de [art. 10 § 1 din Convenție](#) (supra, pct. 26). În consecință, Curtea consideră că obligarea reclamantului la plata către N.C.I. a sumei de 27.877 RON (20.000 RON despăgubire și 7.877 RON cheltuieli de judecată) a constituit o ingerință în dreptul său la libertatea de exprimare, astfel cum este garantat de [art. 10 § 1 din Convenție](#).

a) Cu privire la chestiunea dacă ingerința era prevăzută de lege și urmarea un scop legitim

54. Ingerința respectivă era "prevăzută de lege" ([art. 998](#) și [art. 999 Cod civil](#), în vigoare la momentul faptelor) și urmarea un scop legitim, și anume protecția reputației sau a drepturilor altora, în sensul [art. 10 § 2](#).

b) Cu privire la chestiunea dacă ingerința era necesară într-o societate democratică

55. În prezenta cauză, trebuie să se examineze dacă ingerința era "necesară într-o societate democratică"

56. Pentru a verifica dacă ingerința era o măsură "necesară într-o societate democratică", Curtea trebuie să stabilească dacă aceasta a corespuns unei "nevoi sociale stringente". Statele contractante beneficiază de o anumită marjă de apreciere atunci când stabilesc existența unei astfel de nevoi, dar aceasta trebuie corelată cu un control european în ceea ce privește atât legislația relevantă, cât și hotărârile care o aplică (a se vedea, de exemplu, *Markt intern Verlag GmbH și Klaus Beermann împotriva Germaniei*, 20 noiembrie 1989, pct. 33, seria A nr. 165; și *Sosinowska împotriva Poloniei*, nr. 10.247/09, pct. 70, 18 octombrie 2011). Prin urmare, Curtea este competentă să statueze cu caracter definitiv asupra chestiunii de a ști dacă o "restrângere" poate fi reconciliată cu libertatea de exprimare protejată de [art. 10](#) (a se vedea *Tuşalp împotriva Turciei*, nr. 32.131/08 și 41.617/08, pct. 41, 21 februarie 2012).

57. O atenție deosebită trebuie acordată stabilirii măsurii în care ingerința în libertatea de exprimare a reclamantului a fost proporțională cu interesul public față de informațiile dezvăluite. În această privință, Curtea reiterează faptul că sfera de aplicare a [art. 10 § 2 din Convenție](#) este mică în cazul restrângerii dezbaterii privind probleme de interes public [a se vedea *Stoll împotriva Elveției (MC)*, nr. 69.698/01, pct. 106, CEDO 2007- XIV; și *Animal Defenders Internațional împotriva Regatului Unit (MC)* nr. 48.876/08, pct. 102, CEDO 2013 (fragmente)].

58. Sarcina Curții, în exercitarea funcției sale de supraveghere, nu este să înlocuiască instanțele interne competente, ci mai degrabă să examineze, în temeiul [art. 10](#), deciziile pe care acestea le-au adoptat în temeiul puterii lor de apreciere. În special, Curtea trebuie să stabilească dacă motivele invocate de autoritățile naționale pentru a justifica ingerința au fost "pertinente și suficiente" și dacă măsura luată a fost "proporțională cu scopurile legitime urmărite". Procedând astfel, Curtea trebuie să se convingă de faptul că autoritățile naționale, bazându-se pe o evaluare acceptabilă a faptelor relevante, au aplicat norme conforme principiilor prevăzute de [art. 10](#) [a se vedea *Lindon, Otchakovsky-Laurens și July împotriva Franței (MC)*, nr. 21.279/02 și 36.448/02, pct. 45, CEDO 2007-IV; și *Mengi împotriva Turciei*, nr. 13.471/05 și 38.787/07, pct. 48, 27 noiembrie 2012].

59. În ceea ce privește aplicarea, în cazul locului de muncă, a [art. 10 din Convenție](#), Curtea a reținut că semnalarea de către un angajat din sectorul public a unor fapte de încălcare a legii la locul de muncă trebuie, în anumite circumstanțe, să beneficieze de protecție. Acest lucru poate fi necesar în special în cazul în care angajatul sau funcționarul public respectiv este singura persoană ori face parte dintr-o categorie restrânsă de persoane care știe ce se întâmplă la locul de muncă și astfel este cea în măsură să acționeze în interes public, alertând angajatorul sau publicul larg [a se vedea *Heinisch împotriva Germaniei*, nr. 28.274/08, pct. 63, CEDO 2011 (fragmente)]. Curtea ia în considerare totodată faptul că angajații au o obligație de loialitate, de comportament rezervat și discreție față de angajator (*Marchenko împotriva Ucrainei*, nr. 4.063/04, pct. 45, 19 februarie 2009).

60. În plus, în exercitarea funcțiilor sale de supraveghere la nivel european, Curtea trebuie să verifice dacă autoritățile naționale au realizat un echilibru just în cadrul protejării a două valori garantate de [Convenție](#) care pot intra în conflict în astfel de cazuri, și anume, pe de o parte, libertatea de exprimare protejată de [art. 10](#) și, pe de altă parte, dreptul persoanei atacate la protecția reputației sale, drept protejat de [art. 8 din Convenție](#) ca parte a dreptului la respectarea vieții private [*Cumpănă și Mazăre împotriva României (MC)*, nr. 33.348/96, pct. 90-91, CEDO 2004-XI].

61. Revenind la circumstanțele prezentei cauze, Curtea observă că tema conferinței de presă din 3 august 2005 a fost corupția din universitățile din România. În acest sens, reclamantul a făcut trimitere la neregulile depistate în propria universitate, unitate de învățământ de stat. Acesta a criticat anumite aspecte ale activității profesionale a lui N.C.I., care ocupa funcții de înaltă răspundere ca prorector al Universității și șef al Departamentului de Viticultură și Vinificație.

62. Reclamantul a susținut că, sub supravegherea și îndrumarea directă a lui N.C.I., colega sa, O.A.A., a comis un plagiat. De asemenea, reclamantul era convins că O.A.A. a fost promovată în funcția de lector în baza cărții plagiare.

63. Reclamantul a mai criticat modul în care N.C.I. a gestionat programul AGRAL și cumulul de funcții de conducere care, în opinia sa, nu era permis de lege (supra, pct. 40).

64. Curtea observă, de asemenea, că instanțele interne au plasat afirmațiile reclamantului într-un context mai larg, respectiv dezbateră determinată de preocuparea publicului față de creșterea numărului de cazuri de corupție în universitățile din România. Instanțele au recunoscut că afirmațiile sale vizează un subiect de interes public, și anume legalitatea și moralitatea învățământului la nivel universitar (supra, pct. 20 și 21).

65. În lumina considerentelor anterioare, Curtea constată că afirmațiile reclamantului au vizat probleme importante într-o societate democratică, față de care publicul avea un interes legitim să fie informat, mai ales având în vedere funcția petentului N.C.I. în cadrul instituției respective. Prin urmare, Curtea consideră că afirmațiile reclamantului au fost de interes public.

66. Referitor la exactitatea afirmațiilor reclamantului, Curtea reamintește că libertatea de exprimare implică obligații și responsabilități și orice persoană care alege să dezvăluie informații trebuie să verifice cu atenție, în măsura permisă de circumstanțe, că acestea sunt exacte și fiabile [a se vedea Bladet Tromsø și Stensaas împotriva Norvegiei (MC), nr. 21.980/93, pct. 65, CEDO 1999-III].

67. În cursul procesului îndreptat împotriva sa, reclamantul s-a străduit să demonstreze că afirmațiile sale erau întemeiate, prezentând ample probe cu înscrisuri.

68. Deși au considerat că reclamantul nu a făcut proba verității afirmațiilor sale, instanțele interne au reținut că acesta nu a acționat cu intenția de a aduce atingere reputației lui N.C.I., ci din convingerea că denunța un caz de corupție (supra, pct. 21).

69. Referitor la motivele aflate la baza acțiunilor sale, reclamantul a susținut că a acționat în calitate de avertizor în interes public. Curtea nu consideră că prezenta cauză este una de avertizare în interes public (a se vedea, de exemplu, Rubins împotriva Letoniei, nr. 79.040/12, pct. 87, 13 ianuarie 2015). Cu toate acestea, Curtea consideră că motivele reclamantului pentru afirmațiile în litigiu, prezentate chiar de reclamant, sunt relevante pentru evaluarea proporționalității ingerinței în dreptul reclamantului la exercitarea libertății sale de exprimare.

70. În această privință, Curtea observă că, deși reclamantul a susținut că principalul său motiv pentru a face afirmațiile respective în cadrul conferinței de presă l-a constituit îngrijorarea Asociației, al cărei membru era la vremea respectivă, față de continua scădere a standardelor învățământului în universitățile din România, Guvernul a susținut că motivul real al dezvăluirilor făcute îl constituia frustrarea sa față de faptul că nu a fost promovat în funcția de profesor universitar.

71. Pe baza materialelor de care dispune și chiar presupunând că frustrarea reclamantului față de faptul că nu a fost promovat în funcția de profesor universitar a fost încă un motiv pentru acțiunile lui, Curtea nu are motive să se îndoiască de faptul că reclamantul a acționat cu bună-credință și din convingerea că era în interes public să dezvăluie pretensele nereguli din universitatea sa. În opinia sa, chiar dacă reclamantul și-a permis un oarecare grad de exagerare și generalizare, afirmațiile sale nu erau complet lipsite de temei faptic și nu au constituit un atac personal nejustificat la adresa lui N.C.I. și O.A.A.

Curtea observă că reclamantul i-a informat pe rectorul Universității și pe ministrul educației despre neregulile pe care le-a depistat la nivelul conducerii departamentului condus de N.C.I. înainte de a le dezvălui presei. Întrucât sesizarea sa nu a fost urmată de măsuri concrete pentru remedierea situației, reclamantul a prezentat neregulile în conferința de presă din 3 august 2005.

72. În continuare, Curtea va examina existența prejudiciului suferit de N.C.I. ca urmare a dezvăluirii în litigiu și va evalua dacă acest prejudiciu este mai important decât interesul publicului de a fi dezvăluite informațiile.

73. Curtea observă că petentul N.C.I. era prorectorul Universității și șeful Departamentului de Viticultură și Vinificație din Universitate. Prin urmare, la data la care a fost organizată conferința de presă, acesta ocupa importante funcții de conducere într-o universitate de stat. Era așadar de așteptat din partea sa să tolereze un interes mai mare din partea publicului decât o persoană particulară, chiar dacă acest fapt ar fi putut avea un impact negativ asupra onoarei și reputației sale, mai ales în contextul subiectului în litigiu.

74. Critica reclamantului la adresa șefului departamentului său viza comportamentul și atitudinea acestuia în exercitarea atribuțiilor sale oficiale, nu în sfera vieții sale private. În acest sens, Curtea reamintește că înalți funcționari publici în exercitarea atribuțiilor lor sunt expuși unor limite mai largi de critică acceptabilă decât persoanele particulare [a se vedea Thoma împotriva Luxemburgului, nr. 38.432/97, pct. 47, CEDO 2001-III; Pedersen și Baadsgaard împotriva Danemarcei (MC), nr. 49.017/99, pct. 80, CEDO 2004-XI; Mamere împotriva Franței, nr. 12.697/03, pct. 27, CEDO 2006-XIII; și Dyundin împotriva Rusiei, nr. 37.406/03, pct. 26, 14 octombrie 2008].

75. Curtea consideră că instanțele interne nu au stabilit în mod convingător că ingerința i-a cauzat vreun prejudiciu lui N.C.I. personal sau că acestuia i-a fost afectată cariera în mod negativ.

76. Curtea mai reamintește că, la examinarea proporționalității ingerinței față de scopul legitim urmărit, este necesară o analiză atentă a sancțiunii impuse reclamantului și a consecințelor acesteia (a se vedea Fuentes Bobo împotriva Spaniei, nr. 39.293/98, pct. 49, 29 februarie 2000).

77. Reclamantul a fost obligat să îi plătească lui N.C.I. suma de 27.877 RON (20.000 RON reprezentând daune morale și 7.877 RON reprezentând cheltuielile de judecată) (aproximativ 7.470 EUR) pentru afirmațiile pe care le-a făcut în conferința de presă din 3 august 2005.

78. Este adevărat că procesul penal îndreptat împotriva reclamantului a fost oprit. Cu toate acestea, deși reclamantul nu a precizat ce salariu lunar avea la momentul faptelor, Curtea consideră că despăgubirea civilă pe care a trebuit să o plătească părții vătămate era considerabilă (supra, pct. 26 și 28) în comparație cu veniturile și resursele profesorilor universitari din România.

c) Concluzie

79. Ținând seama de importanța dreptului la libertatea de exprimare în probleme de interes general [...] și punând în balanță celelalte interese implicate în prezenta cauză - Curtea a ajuns la concluzia că ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare nu a fost o măsură "necesară într-o societate democratică".

80. Prin urmare, a fost încălcat [art. 10 din Convenție](#).

II. Cu privire la alte pretense încălcări ale [Convenției](#)

81. În ultimul rând, reclamantul s-a plâns, în temeiul [art. 6 § 1 din Convenție](#), că instanțele interne i-au respins cererea pentru efectuarea unei expertize contabile și nu i-au răspuns la toate argumentele. În temeiul [art. 11 din Convenție](#), reclamantul a susținut că a făcut declarat răspunzător pentru afirmații făcute în calitate sa de secretar general al unei organizații nonprofit, nu de persoană particulară.

82. Totuși, în lumina materialului de care dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele invocate, Curtea constată că acestea nu indică nicio aparentă încălcare a drepturilor și libertăților prevăzute de [Convenție](#) sau de protocoalele la aceasta.

Rezultă că aceste capete de cerere sunt în mod vădit nefondate și trebuie respinse în conformitate cu [art. 35 § 3 lit. a\)](#) și [art. 35 § 4 din Convenție](#).

III. Cu privire la aplicarea [art. 41 din Convenție](#)

83. [Art. 41 din Convenție](#) prevede:

Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a [Convenției](#) sau a [protocoalelor sale](#) și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

A. Prejudiciu

84. Reclamantul a solicitat, cu titlu de prejudiciu material, 10.000 de euro (EUR), reprezentând suma pe care a fost obligat să o plătească lui N.C.I. pentru prejudiciul moral și cheltuielile de judecată. De asemenea, reclamantul a solicitat 10.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

85. Guvernul a considerat aceste pretenții excesive. În opinia sa, constatarea unei încălcări constituie o reparație echitabilă suficientă pentru prejudiciul suferit de reclamant.

86. Curtea observă că Universitatea a emis la 20 martie 2008 o decizie prin care a dispus poprirea unei treimi din salariul lunar al reclamantului până la atingerea sumei de 27.877 RON (aproximativ 7.470 EUR) (supra, pct. 28). Prin urmare, îi acordă 7.470 EUR cu titlu de prejudiciu material. În plus, îi acordă reclamantului 4.500 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

87. De asemenea, reclamantul a solicitat 3.000 EUR pentru cheltuielile de judecată (incluzând onorariile avocaților și cheltuielile de traducere) efectuate în fața instanțelor naționale și a Curții.

88. Guvernul a contestat acest capăt de cerere și a subliniat că reclamantul nu a prezentat documente justificative pentru toate cheltuielile pretense. Guvernul a susținut că reclamantul a prezentat înscrisuri care justifică rambursarea doar a 3.035 RON (aproximativ 720 EUR).

89. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care s-a stabilit caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În prezenta cauză, ținând seama de documentele de care dispune și de criteriile menționate mai sus, Curtea consideră că este rezonabil să acorde suma de 720 EUR pentru toate cheltuielile efectuate în cadrul procedurilor în fața instanțelor interne și a Curții.

C. Dobânzi moratorii

90. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal, practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
CURTEA:

1. declară, în unanimitate, cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe [art. 10 din Convenție](#) și inadmisibilă în ceea ce privește celelalte capete de cerere;
2. hotărăște, cu șase voturi la unu, că a fost încălcat [art. 10 din Convenție](#);

3. hotărăște, cu șase voturi la unu,

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de 3 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu [art. 44 § 2 din Convenție](#), următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

(i) 7.470 EUR (șapte mii patru sute șaptezeci de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul material;

(ii) 4.500 EUR (patru mii cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;

(iii) 720 EUR (șapte sute douăzeci de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată de reclamant cu titlu de impozit, pentru cheltuielile de judecată;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. respinge, în unanimitate, cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 19 ianuarie 2016, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE

Andras Sajo

Grefier adjunct,

Fatoş Araci

În conformitate cu [art. 45 § 2 din Convenție](#) și art. 74 § 2 din Regulamentul Curții, la prezenta hotărâre se anexează opinia separată a domnului judecător Sajo.

A.S.

F.A.

Opinia dizidentă a domnului judecător Sajo

Regret că în prezenta cauză nu pot fi de acord cu majoritatea, deoarece eu nu consider că s-a demonstrat încălcarea [art. 10 din Convenție](#).

Reclamantul a fost obligat să plătească despăgubiri pentru calomnie în cadrul unui proces civil ca urmare a patru afirmații calomnioase făcute în public cu privire la prorectorul universității sale, în sensul că exista o încrengătură de tip mafiot în departamentul condus de respectivul.

Într-o cauză care implică un conflict între drepturile prevăzute la [art. 8](#) (respectarea vieții private) și la [art. 10 din Convenție](#), acolo unde punerea în balanță a celor două drepturi a fost realizată de autoritățile naționale în conformitate cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții, Curtea va avea nevoie de motive serioase pentru ca opinia sa să se substituie celei emise de instanțele interne [a se vedea Von Hannover împotriva Germaniei (nr. 2) (MC), nr. 40.660/08 și 60.641/08, pct. 107, CEDO 2012].

Deși sunt de acord cu colegii mei că există motive solide pentru a trece peste analiza instanțelor interne în anumite privințe (de exemplu, referitor la acuzația de plagiat), consider că hotărârea nu a stabilit astfel de motive cu privire la anumite acuzații grave. În special, reclamantul nu a dovedit că prorectorul a acordat fonduri doar stațiunilor de la care putea obține câștiguri personale și a fost implicat în subminarea cercetării științifice, în special în distrugerea lucrărilor reclamantului. Instanța internă a examinat într-adevăr probele prezentate pentru a confirma acuzațiile de activitate infracțională și nu există nimic nerezonabil în constatarea că acesta nu a reușit să își demonstreze afirmațiile. Lucru și mai important, hotărârea nu denotă nici neconcordanțele, nici nerespectarea criteriilor stabilite de Curte care ar fi îndreptățit-o să substituie opinia sa celei emise de instanțele interne.
